TO 114 Leikkaustyökalujen käyttö

Tämä ohje perustuu Outokummun Euroopan liiketoiminta-alueen standardiin: "Cutting tools (2.5.2019)"

1 Tarkoitus

Kiinteäteräisten puukkojen ja muiden kiinteällä tai suojaamattomalla terällä varustettujen leikkaustyökalujen käyttöön liittyy vakavien loukkaantumisten riski. Tämän ohjeen tarkoitus on varmistaa, että työntekijän itsensä ja sivullisten loukkaantumisriski leikkaustyökaluja käytettäessä on mahdollisimman pieni.

2 Soveltamisala

Tämä ohje kattaa kaikki työtehtävät, joissa voitaisiin yleensä käyttää kiinteäteräisiä puukkoja tai muita suojaamattomalla terällä varustettuja leikkaustyökaluja. Tämä ohje ei kata muita leikkaustyökaluja, kuten pihtejä tai saksia, vaikka niillä korvataankin tässä standardissa paikoin kiinteäteräisten puukkojen käyttö.

3 Vaatimukset

3.1 Johdanto ja yleiset turvallisuusohjeet

- Käytä puukon sijaan turvallisempaa työkalua.
- Käytä jotain niistä leikkaustyökaluista, jotka on mainittu tämän ohjeen kohdassa 3.2 tai 3.3.
- Käytä vain sellaisia leikkaustyökaluja, joiden terät ovat terävät ja vahingoittumattomat.
- Pidä leikattavasta materiaalista kiinni siten, ettei se heilu, liikahda pois paikaltaan tai kaadu.
- Älä leikkaa materiaalia pitelevää kättäsi tai vartaloasi kohti.
- **Käytä aina viiltosuojakäsineitä.** On sovittu, että viiltosuojaluokan on oltava silloin vähintään 5 tai uuden standardin mukaan D.
- Pidä muovivanteista leikatessa kiinni, jotta ne eivät lennähdä yllättäen.
- Jos terät voi vaihtaa käsin, suorita vaihto huolellisesti ja valmistajien ohjeiden mukaan. Käytä aina viiltosuojakäsineitä! Varmista aina, ettei käyttämäsi terä ole viallinen tai vahingoittunut.
- Vanhat terät tulee poistaa käytöstä ja lajitella asianmukaisesti. Vanhojen terien keräämiseen sopivat esimerkiksi leveäsuiset suljettavat purkit.
- Älä muuntele teriä millään tavoin.
- Kuljeta ja säilytä leikkuutyökalut aina siten, ettei terä ole esillä ja aiheuta vaaraa.
- **Joissakin malleissa terä pitää lukita niiden säilytyksen ja kuljetuksen ajaksi!** Lue aina käyttöohjeet, jotta osaat toimia oikein.

3.2 Toimistotilat

Kiinteäteräisten puukkojen käyttö toimistotiloissa on kiellettyä. Toimistoissa leikkaamiseen käytettävät perustyökalut ovat

- rullaleikkuri
- yleissakset
- paperiveitsi kirjeenaukaisuun
- turvaveitsi, mallisto kohdan 3.3.1 taulukossa

Käytä turvaveitsiä, joiden terä on suojattu tai joissa on automaattisesti sisäänvetäytyvä terä.
Alla on esitetty tiivistelmä eri tuotantoalueilla sallituista leikkaustyökaluista. Jos tässä ohjeessa ei käsitellä tehtävää, joka sinun pitää suorittaa, ota yhteyttä osastosi turvallisuusinsinööriin/-asiantuntijaan tai työsuojeluorganisaatioon.

3.3 Tuotantotilat (mukaan lukien kunnossapito, tehdaspalvelu, laboratoriot, satama ja kaivos)

Kiinteäteräisten puukkojen käyttö on kielletty. Käytä turvaveitsiä, joiden terä on suojattu tai joissa on automaattisesti sisäänvetäytyvä terä.
Alla on esitetty tiivistelmä eri tuotantoalueilla sallituista leikkaustyökaluista. Jos tässä ohjeessa ei käsitellä tehtävää, joka sinun pitää suorittaa, ota yhteyttä osastosi turvallisuusinsinööriin/-asiantuntijaan tai työsuojeluorganisaatioon.

3.3.1 Turvaveitset vakiotyötehtäviin

Kiinteäteräisten puukkojen käyttö tehdasalueella työpisteissä/työtehtävässä on kiellettyä. (katso kohta 3.4).

Alla olevat leikkuutyökalut ovat saatavilla varastosta/tarvikeautomaatista. ETRA:n nimiketunnus suluissa tuotteen nimen perässä. Tavallisia materiaaleja leikattessa pitää aina käyttää turvaveistä, jossa on automaattisesti sisäänvetäytyvä terä. Palveluntoimittajat voivat käyttää muita vastaavia erimerkkisiä turvatyökaluja.

Outokumpu leikkaustyökalut

Rivi	Mako	Nimiketunnus	Nimi	Tekn.nimi	Linkki ETRA:n sivuille	Kuva työkalusta
1	683452	10240009953	Isot yleissakset 24cm FF musta	Fiskars 1019198	Etra Oy - Isot yleissakset 24cm FF musta	
2		10580012221	Turvaleikkuri Detectable K8907-BL	Sininen 2-puoleinen "paperiveitsi"	Etra Oy - Turvaveitsi Detectable K8907-BL	
3	692794	10650061041	Turvaveitsi Secupro 625	Martor 625	Etra Oy - Turvaveitsi Secupro 625	
4	683459	10650045404	Turvaveitsi SK-8	Olfa 20440085	Etra Oy - Turvaveitsi SK-8	

5	693828	10650066560	Turvaleikkuri Secumax opticut	Martor 437	Etra Oy - Turvaleikkuri Secumax opticut	
6	692987	10650065118	Varaterä 0,63mm x 19mm	Martor 99 10kpl/pak	Etra Oy - Varaterä 0,63mm x 19mm	
7	692986	10650065117	Varakoukkuterä 0,63mm x 19mm	Martor 98 10kpl/pak	Etra Oy - Varakoukkuterä 0,63mm x 19mm	
8	693080	10650076246	Kuorintatyökalu ErgoStrip oikea	Knipex 16 95 01 SB	Etra Oy - Kuorintatyökalu ErgoStrip oikea	
9	693092	10650068960	Kuorintatyökalu 150mm	Knipex 16 40 150 SB	Etra Oy - Kuorintatyökalu 150mm	
10	693081	10650007932	Automaattiset kuorintapihdit	Knipex 12 40 200	Etra Oy - Automaattiset kuorintapihdit	
11	683451	10650052277	Yhdistelmäsakset 190mm suora	Knipex 95 05 190	Etra Oy - Yhdistelmäsakset 190mm suora	
12	693094	10650068967	Kuorintaveitsi No. 4-70	Jokari 4-70	Etra Oy - Kuorintaveitsi No. 4-70	
13	675908	10650068966	Kuorintatyökalu Profibus FC	Siemens 6GK1905-6AA00	Ei löydy ETRA:n sivuilta.	
14	693095	10650054400	Automaattiset kuorintapihdit	Weidmuller 9020000000 Stripax plus	Ei löydy ETRA:n sivuilta.	
15	639096	10652599999	Elpress SCT001 kuorimapihti	"Skalmaster 10 252"	Ei löydy ETRA:n sivuilta.	
16	693829	10650054009	Teräsvanneleikkuri 260mm	Bessey D123S-SB (signode valmistu	Etra Oy - Teräsvanneleikkuri 260mm	

17	683461	10650047143	Sivuleikkurit 160mm eristetty	Bahco 2171V-160	Etra Oy - Sivuleikkurit 160mm eristetty	
18	683463	10650066602	12718-2K Tiivisteenkaavin	WI72033101	Etra Oy - 12718-2K Tiivisteenkaavin	
19	683465	10650001044	Maalikaavin Ergo 65mm	Bahco 665	Etra Oy - Maalikaavin Ergo 65mm	
20	683462	10650053198	Tasokaavain 20x305mm 10672-20x305	WI72050104	Ei löydy ETRA:n sivuilta.	
21	649661	10650001842	2633/S4 koukkutyökalusarja	Bahco 2633/S4	Etra Oy - 2633/S4 koukkutyökalusarja	
22	683445	10650041522	318-38 jäysteenpoistaja	Bahco 318-38	Etra Oy - 318-38 jäysteenpoistaja	
23	683446	10650041523	318-54 jäysteenpoistaja	Bahco 318-54	Etra Oy - 318-54 jäysteenpoistaja	
24	683444	10650041519	316-2 jäysteenpoistaja	Bahco 316-2	Etra Oy - 316-2 jäysteenpoistaja	
25	683440	10650041518	316-1 jäysteenpoistaja	Bahco 316-1	Etra Oy - 316-1 jäysteenpoistaja	
26	683448	10650060166	Muoviputkileikkuri 26-40mm	Knipex 90 25 40	Etra Oy - Muoviputkileikkuri 26-40mm	
27	693097	10650061185	Muoviputkileikkuri 0-25mm	Knipex 90 20 185	Etra Oy - Muoviputkileikkuri 0-25mm	

3.4 Tästä ohjeesta poikkeavien leikkaustyökalujen käyttöönotto

Jos työtehtävän tekeminen edellyttää jonkin muun leikkaustyökalun (esim. kiinteäteräisen puukon) käyttöä edellä mainituista säännöistä poiketen, sitä on sallittua käyttää seuraavilla ehdoilla:

1. On laadittu **kirjallinen arviointi**, jossa on esitetty vaihtoehtoisen leikkaustyökalun käytön välttämättömyys ja käytön tehokkuus myös työtehtävää aiempien ja myöhempien vaiheiden kannalta. Arviointitiimissä pitää olla

a. kaksi työntekijää, jotka suorittavat työtehtävän
b. em. työntekijöiden esimies
c. prosessin asiantuntija, esim. osaston turvallisuusinsinööri tai -asiantuntija
d. alueen työsuojeluasiamies tai työsuojeluvaltuutettu

Arvioinnin tarkoituksena on joko löytää keino käyttää työtehtävässä jotain aiemmin käyttöön otettua leikkaustyökalua tai kehittää uusi työmenetelmä, jossa ei tarvita leikkaustyökaluja lainkaan.

2. On laadittu **riskin arviointi.** Edellä mainittu tiimi on arvioinut työtehtävän ja leikkaustyökalun riskit perinpohjaisesti. Riskin arviointi on tehty kirjallisena.

3. Työtehtävästä on laadittu **yksityiskohtainen vakiotyöohje,** jossa käsitellään riskin arvioinnin lopputuloksia ja kuvataan

a. käytettävä leikkaustyökalu
b. asento, jossa leikkaustyökalua pidetään
c. leikkaustyökalun käyttäjän asento suhteessa leikattavaan materiaaliin
d. kaikki liikkeet, joita leikkaustyökalun ja materiaalin käsittely edellyttää
e. kaikki tarvittavat suojaustoimet.

4. Käytössä täytyy olla toimintatapa, jolla varmistetaan, että kiinteäteräisiä veitsiä käsitellään turvallisesti ja vain niissä työtehtävissä, joissa ei voida käyttää turvallisempia työkaluja.

5. Tällaisen leikkaustyökalun käyttöönotosta ja arvioinneista on tiedotettu kyseisen linjan/toiminnon päällikköä ja työsuojeluorganisaatiota.

6. Poikkeavista leikkaustyökaluista ylläpidetään listaa (työsuojelu).

3.5 Uusien leikkaustyökalujen käyttöönotto

Tästä ohjeesta poikkeavien työkalujen lisäämisestä Outokummun Leikkaustyökalut-standardiin päätetään Outokummun Safety Networkissa.